

تاریخ و تمدن هورامان

به کوشش: کیوان بهرامچه
ویراستار: دکتر سامان رحمانزاده

www.ketab.ir

انتشارات نوین

۱۳۹۸

www.ketab.ir

تاریخ و تمدن هورامان

به کوشش: کیوان بهرامی

ویراستار: دکتر سامان رحمانزاده

ناشر: نهوین

طراحی جلد و صفحه‌آرایی: نهوینداران

چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۹۸، مریوان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۱۸-۳۷-۵

انتشارات نهوین: کردستان، مریوان، انتهای خیابان مردوخ ۰۹۱۸۱۷۳۰۳۳۴ - ۰۸۷۳۴۵۲۶۶۶۴

www.awinbook.com

۳۰,۰۰۰ تومان

www.ketab.ir

سرشناسه	:	بهرامی، کیوان، ۱۳۴۴-
عنوان و نام پدیدآور	:	بخشی از تاریخ و تمدن معاصر هورامان/به اهتمام کیوان بهرامی.
مشخصات نشر	:	مریوان: انتشارات نه وین، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۲۸۰ص.
شابک	:	978-622-6218-37-5
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	اورامان
موضوع	:	Uraman (Iran)
رده بندی کنگره	:	DSR۲۰۷۳
رده بندی دیویی	:	۹۵۵/۴۴۳۷۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۷۳۱۱۱۲

فهرست

۱۲	فصل نخست: تاریخ هورامان
۱۳	بخش نخست: هورامی و هورامان در آیینۀ تاریخ
۱۴	۱. پیشگفتار
۱۶	۲. هورامان در منابع تاریخی (وجه تسمیه، جغرافیا و گویش)
۲۰	۳. نژاد هورامی
۲۳	۴. تاریخ «سان» های هورامان
۲۴	۱- بهمن سوم
۲۴	۲- باریه بگ
۲۵	۳- میر جلال الدین
۲۵	۴- میر سعید = میر جایشنا
۲۶	۵- سلیمان بگ
۲۶	۶- بهرام میرزا بگ
۲۸	۷- عباسقلی سان
۲۹	۸- بهرام سان
۳۰	۹- قاسم سان
۳۰	۱۰- حسین سان
۳۱	۱۱- خالد سان
۳۲	۱۲- رضا سان
۳۳	۱۳- علیمردان سان
۳۶	۱۴- حسن سان
۳۷	فرهاد میرزا و نقشه قتل حسن سان
۴۰	قیام های مردم هورامان تخت علیه حکومت فرهاد میرزا
۴۳	۱۵- محمد سعید سان
۴۳	سلسله قیام های هورامان لهون
۴۶	فرهاد میرزا و علی اکبر خان و نقشه قتل محمد سعید سان
۴۸	۱۶- رستم سان

- ۱۷- محمد صالح سان ۴۹
- ۱۸- جعفر سان ۴۹
- ویژگی‌های شخصیتی جعفر سان ۵۱
- فنگ‌چیان هورامان و مریوان و شکست دادن لشکر روسیه نژادی ۵۳
- ۱۹- محمود خان دزلی و عمری سرشار از قیام و تلاش ۵۷
- ۲۰- محمد امین سان ۵۸
۵. کشته شدن بیگ زاده‌های هورامان توسط خان احمد خان اردلان ۶۱
۶. سهراب آقا، مشهور به سهراب کچل ۶۲
۷. لشکرکشی روسیه به کردستان ۶۵
۸. رفتن جعفر سلطان به تهران برای مذاکره با رضاخان پهلوی ۷۰
۹. اتحاد عشایر ۷۱
- بخش دوم: دزلی در آینه تاریخ** ۷۲
۱. روستای دزلی ۷۲
۲. تسخیر دزلی با کمک و همکاری وزیری ۷۳
۳. خان مریوان در دزلی ۷۷
۴. مردی مبارز و گمنام در هورامان ۸۰
- حمه گرده کیست؟ ۸۰
- مصائب حمه گرده ۸۲
- حمه گرده چطور تنها فرزندش را شناخت؟ ۸۳
۵. شیخ محمود حنفی‌زاده برزن‌جی در دزلی ۸۴
۶. ارتباط خان دزلی و محمدرشید خان بانه ۸۵
- منابع و حواشی ۸۶
۷. دزلی و مریوان و آوارگان شورش شیخ محمود ۸۷
- منابع و حواشی ۸۹
۸. دو خاطره از رضا بیگ جهانی ۹۲
۹. یک خاطره از محمد بیگ فرزند محمد امین بیگ ۹۳
۱۰. شکرالله نجف زاده گروه‌بان پاسگاه دزلی ۹۴
۱۱. خاطره‌ای از حاج کاظم صفری (سرومال) ۹۵

۹۶	۱۲. فرار عبدالله خان دزلی از زندان پهلوی در تهران
۹۷	۱۳. اختلاف عبدالله خان دزلی و داود بیگ جاف
۹۸	۱۴. داستان مرگ سه نفر از اهالی کلاترزان در دربند دزلی
۹۹	۱۵. درگیری لفظی عبدالله خان دزلی و محمد صالح سلطان قلعه‌گاه
۱۰۱	۱۶. لشکرکشی انگلیس به هورامان
۱۰۲	۱۷. مالکیت دگاشیخان و توتوند و خانواده مردوخی
۱۰۴	۱۸. صلح دگاشیخان و دزلی
۱۰۵	۱۹. خاتون‌نازین همسر جان‌اله بیگ ده‌میو
۱۰۶	۲۰. شعر ملا حسن دزلی به مناسبت ساخت منزل جدید محمود خان دزلی
۱۰۷	فصل دوم: دین در هورامان
۱۰۸	بخش نخست: آیین میترایسم
۱۱۳	بخش دوم: آیین زردشتی
۱۱۸	۱. اصول آیین زردشتی
۱۱۸	۱- فلسفه آفرینش خدا
۱۲۰	۲- اعتقاد به روح
۱۲۱	۳- تقدیس آتش و آتشگاه
۱۲۴	۴- اعتقاد به ایزدان
۱۲۴	۵- نماز
۱۲۴	۶- تقدیس منابع طبیعی (آتش، آب، هوا، خاک)
۱۲۵	۷- اعتقاد به گناه
۱۲۵	۸- زن و مرد و ازدواج
۱۲۷	۹- پایبند بودن به جشن‌های زردشتی و برپایی مراسم جشن
۱۲۷	۱۰- پایبندی به پوشیدن کشتی زردشتی (کمر بند)
۱۲۸	۲. اوستا کتاب مقدس زردشتیان
۱۳۳	۳. چگونگی گردآوری اوستا
۱۳۶	۴. میراسی زهرتوشت
۱۳۷	بخش سوم: کاکه‌ای‌ها

۱۵۴	بخش چهارم: طریقت قادری و نقشبندی
۱۶۲	۱. زندگی‌نامه شیخ عثمان
۱۶۵	فصل سوم: تمدن هورامان
۱۶۶	بخش اول: زندگی مردم در هورامان
۱۶۷	۱. روستای هورامان، سرزمین اهورایی ایران
۱۶۷	سرزمین اهورا
۱۶۸	۲. باغداری
۱۷۰	۳. کشاورزی
۱۷۱	۴. الاغ‌داری
۱۷۳	۵. هورامان
۱۷۵	۶. پزشکی و درمان
۱۷۷	۷. غذاهای سنتی
۱۸۴	۸. نوروز
۱۸۶	۹. نقش زن در هورامان
۱۸۷	۱۰. آداب ازدواج
۱۸۹	۱۱. تخصص
۱۹۰	۱۲. تعلیم و تربیت
۱۹۱	۱۳. عصمت و پاک‌دامنی
۱۹۲	۱۴. تعاون و همیاری
۱۹۳	بخش دوم: ادبیات و هنر در هورامان
۱۹۴	۱. شاعران معروف
۱۹۶	۲. هنرمندان
۲۰۰	۳. معماری
۲۰۳	۴. معماری هورامان، سرزمین اهورایی
۲۰۴	منابع و مآخذ